



Utrecht, april 2020

Ter inleiding

Catching Cultures Orchestra heeft voor 2019 een ambitieus programma opgesteld om haar activiteiten te verbreden en te verdiepen. Naast artistieke innovatie in het orkest is uitwerking gegeven aan community building. Er is een sterkere basis gelegd voor een integrale aanpak op cultuur en het sociale domein. We doen hier verslag van onze verschillende activiteiten.

CCO heeft een deel van haar projecten moeten doorschuiven naar 2020. Het programma ging de capaciteiten te boven en bovendien stond het jaar 2019 ook in het teken van het opstellen van een meerjarenplan dat kort na de jaarwisseling is ingediend bij de gemeente Utrecht om mede aanspraak te maken op de faciliteiten van de Cultuurnota 2021-2024. De ontwikkeling van het plan vroeg veel tijd om het werk te duiden en te conceptualiseren, om doelen te verhelderen en relaties verder te ontwikkelen, om focus aan te brengen en een inspirerend, maar ook realistisch, toekomstperspectief te schetsen dat steunt op een stevig inhoudelijk en organisatorisch fundament.

Onze werkwijze verbindt een visie op de artistieke ontwikkeling van het orkest met publiekswerking en opbouw van een community.

- Het orkest brengt structureel nieuwkomers en Nederlanders samen die muzikale kennis en plezier delen, nieuwe muziek ontwikkelen en zinderende concerten geven.
- Het samen spelen delen we met het publiek; onze eigen festivals laten bij uitstek zien hoe we met een breed programma ontmoetingen tot stand brengen.
- De community building waarmee we in 2019 zijn gestart, zetten we vooral op in wijken en bundelt krachten van iedereen die met ons actief wil zijn.

Onze missie is kort, bondig: “Catching Cultures Orchestra verbindt mensen door middel van muziek”.

Verbinding maken we:

Binnen het orkest - Gelijkwaardigheid is ons uitgangspunt: ieders achtergrond speelt een even grote rol in de artistieke ontwikkeling van het orkest. Vanuit de eigen (muziek)traditie gaan de orkestleden nieuwe verbanden aan: met andere muziekstijlen, maar vooral ook met elkaar. Het resultaat is een enerverend proces van inspiratie, talentontwikkeling en empowerment.

Met het publiek - Tijdens onze concerten delen we de vruchten van dat proces met een breed publiek. We verbreden hun perspectief op muziek door evenveel stijlen te laten klinken als er etnische achtergronden in ons orkest zijn - en door die stijlen op aanstekelijke wijze met elkaar te laten versmelten en met het publiek te communiceren. Door ons spelplezier en onze hoge artistieke kwaliteit verleiden we het publiek om zich bij ons aan te sluiten.

Middels de community - Catching Cultures Orchestra strijkt neer op uiteenlopende plekken, met Utrecht als basis. We treden daar in contact met de wijk. We zoeken mensen op en nodigen ze uit om precies datgene te doen wat ons orkest zo bijzonder maakt: samen muziek maken, onderling contact leggen, een community vormen. Ook in de wijk geven we ieders culturele achtergrond alle ruimte.

Rapportage

Het orkest

In 2019 is het orkest een klein beetje uitgebreid. Vijf nieuwe mensen die recent naar Nederland zijn gevlucht, maakten kennis. Ze kregen ruimte om hun eigen klankkleur te laten horen, maar de meesten reddden het niet om structureel te komen. Naast nieuwkomers en mensen die in Nederland zijn opgegroeid, maken nu ook twee Turkse muzikanten – professionals – deel uit van het orkest.



We hebben enkele nieuwe arrangementen gemaakt om de muzikale voorkeuren van nieuwkomers te honoreren maar in totaal minder nieuwe stukken aan het repertoire toegevoegd dan gepland. Er is meer werk gemaakt van het gezamenlijk bewerken van deze muziekstukken en improviseren zodat er een verdergaande menging van de tradities ontstond.

Het aantal concerten lag in 2019 lager dan in 2018. Tot nu toe hebben we zelf nauwelijks aan acquisitie gedaan. In 2018 was de agenda desondanks erg vol, maar in 2019 zette dat niet door. We gaan we in 2020 nadrukkelijk inzetten op acquisitie, onder meer om op enkele grote evenementen of festivals in de stad of landelijk op te kunnen treden.

Concerten op aanvraag staan meestal in een bepaald maatschappelijk teken. We spelen in op het karakter van het evenement waar we aan bijdragen. In 2019 bijvoorbeeld op een avond in het Beauforthuis Zeist die in het teken stond van de jaarlijkse iftar, op een vrijwilligers dag voor Vluchtelingenwerk Oost Nederland, op een mensenrechtencafé en bij PWC Rotterdam op de 'Werelddag voor culturele diversiteit'. Het publiek begrijpt meteen hoe ons orkest een functie vervult die aansluit bij hun programma.

De festivals

In 2019 zijn opnieuw twee eigen festivals gehouden. Met TivoliVredenburg, onze vaste partner en podium, werd afgesproken om één van de festivals in een wijk te houden en met de andere in TivoliVredenburg te blijven. Dat festival vond plaats tijdens het eerste lustrum van TivoliVredenburg, en gaf invulling aan de familiedag van de lustrumviering. Het aantal bezoekers was mede daardoor overweldigend; we moesten veel mensen teleurstellen dat zij de zaal niet in konden. Zie bijlage 1 voor een impressie, en de after movie:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=4&v=GuqFrpyopQw&feature=emb_logo

Het tweede festival was het eerste wijkfestival. Het is opgezet samen met cultuurcentrum Het Wilde Westen en Stichting de Vrolijkheid die activiteiten in AZC's ontwikkelt en uitvoert. Het programma bracht uitersten in diversiteit, van een internationaal bekende muzikant met zijn trio die in de wijk woont tot een Koerdisch gezin uit het AZC. Een bijzondere productie was een coproductie tussen ensembles uit de wijk met totaal uiteenlopende achtergrond en muziekstijlen en CCO. De opzet was om aan te tonen hoe de culturele diversiteit in de wijk kan samensmelten in een muzikaal project. Zie bijlage 2 voor een impressie en de after movie: <https://catchingculturesorchestra.nl/lees-kijk-luister-festival-west/>

Projecten

- *Workshops*

Een belangrijk onderdeel van de wijkoriëntatie is het aanbieden van workshops en het ondersteunen van muzikale initiatieven. De invulling vindt plaats door het bij elkaar brengen van wijkbewoners met

uiteenlopende achtergrond. In wijk West sluit CCO zo aan bij het Plan Einstein van de gemeente in samenwerking met stichting Welkom in Utrecht en Vluchtelingenwerk. De Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente honoreerde een subsidieverzoek voor het organiseren van 10 workshops en het opzetten van een vrouwenkoor.

- *Maakruimte*

CCO nam ook het initiatief voor een samenwerking met twee andere ensembles met eveneens een sterke inslag van Arabische tradities, inspeland op de regeling “Maak Ruimte voor Cultuur” van het Fonds voor Cultuurparticipatie. De twee ensembles zijn Polaroid, opgezet door Ammar Issa, een AZC bewoner, die hierbij alle mogelijke steun krijgt van het Wilde Westen, en Kanaän, een muziek en dansgroep die vooral bestaat uit vluchtelingen met een Palestijnse achtergrond en ondersteund wordt door het netwerk Spotlight. Doel van het project is om op basis van gelijkwaardigheid kennis uit te wisselen, tot een coproductie te komen en daarmee op te treden en enkele workshops te geven.

- *Songcycle*

CCO werd uitgenodigd door een Ierse organisatie om deel te nemen aan een internationaal project voor community art. De Ierse penvoerder, het Upstate Theater project uit Dublin, organiseerde een consortium met ook partners uit Litouwen en de UK. Gezamenlijk is een voorstel gemaakt dat is ingediend bij het culturele programma van Creative Europe van de Europese Commissie. Het plan is dat elke partner een reeks workshops leidt gefocust op liedjes van verschillende gemeenschappen in de stad, bijvoorbeeld vluchtelingen, migranten en gastgemeenschappen. Elke partner maakt zo een ‘Song Cycle’ - een reeks liedjes die de verschillende culturele achtergronden weerspiegelen. Er komen vier artistieke uitwisselingen, waarbij kleine groepen uit elk partnerland samenkomen om liedjes te delen, een workshop bij te wonen, maar ook om ideeën en ervaringen uit te wisselen. Het Fonds voor Cultuurparticipatie is hiervoor de potentiële medefinancier.

Maakruimte en Songcycle kunnen leiden tot mooie producties en beloven een interessant wederzijds leerproces. Waar Maakruimte vooral ruimte biedt om inputs te leveren voor artistieke ontwikkeling, is Songcycle prima te verbinden aan onze integrale wijkprogramma’s.

Evaluatie

We willen tot slot in deze rapportage ingaan op de functie die we met onze middelen als het orkest, de festivals en de community hebben voor publiek en andere betrokkenen.

Het orkest en de publiekswerking

CCO wil het publiek meenemen in haar ontwikkeling om vanuit uiteenlopende tradities steeds meer een eigen karakter te creëren. CCO begon met muziekstukken vanuit de diverse tradities die vluchtelingen hebben meegebracht, te arrangeren voor blazers die een achtergrond hebben in de harmonie en fanfare, straatmuziek en jazz. Dat was al een bijzondere mix die door de nieuwkomers hogelijk werd gewaardeerd. Het was hun muziek, waarmee we hen welkom heetten die met ons een voor hen compleet nieuwe draai heeft gekregen. CCO wil met haar



gemengde bezetting musici en publiek nu meenemen de nieuwe wereld in. We gaan meer en meer de traditionals vervangen door eigen composities waarin verschillende tradities worden vermengd.

In 2019 hebben we een start gemaakt met samen improviseren op verschillende muziekstijlen, met het maken van eigen teksten die betrekking hebben op actuele levenservaringen en met uit het hoofd spelen. Dat bevordert het proces om open te staan voor elkaar, te luisteren en te leren van elkaar. Een resultaat is dat het publiek ziet en hoort dat het orkest een hechte eenheid geworden is en daaraan onderling veel plezier beleeft. Door ons aanstekelijke repertoire, de verrassende bezetting en onze podiumpresentatie ontstaat er een enthousiaste en positieve sfeer. We brengen mensen in beweging en in contact met elkaar.

Publiekswerking op de eigen festivals

Op ons eigen festival verdiepen we het contact tussen publiek en orkest(leden) met een programmamix zoals samen eten, een kinderprogramma, dansmuziek, waarmee we spelenderwijs contact leggen. De verdeling tussen een festival in TivoliVredenburg met de focus op artistieke vernieuwing en een wijkfestival gericht op brede participatie, levert verschillend publiek op. Er zijn veel mensen die zich oriënteren op hun wijk en niet de middelen of mogelijkheid hebben om naar het centrum te komen of die denken dat het culturele aanbod niet voor hen bedoeld is. Een andere reden is dat de wijk of buurt een kleinere gemeenschap is: grotere kans dat twee burens elkaar bij ons concert in de wijk tegenkomen dan bij ons optreden in TivoliVredenburg.

Het festival als katalysator van de community opbouw

CCO heeft nu een begin gemaakt met de opbouw van een community. De oriëntatie op wijken is hierin erg belangrijk en een festival is een prachtig evenement om een programma voor community building mee te bouwen. De Utrechtse wijken beschikken over een uitstekende infrastructuur om met zoveel mogelijk buurtbewoners in contact te komen. Dat willen we graag: met hulp van lokale organisaties doordringen tot de haarvaten van de wijk, mensen actief aanspreken en verleiden om te participeren in ons festival. Om ons te leren kennen, maar vooral: om elkaar te leren kennen en toe te treden tot de community. We richten ons daarbij specifiek op contacten leggen tussen nieuwkomers en andere wijkbewoners.

Het publiek tijdens het festival straalde de sfeer van community uit. AZC-bewoners, deelnemers aan de coproducties en optredens, vrijwilligers, kwamen met elkaar in gesprek en ieder nam hierin aanhang mee. De sfeer was spontaan, open, gemoedelijk, interactief, saamhorig, vrij. Van verschillende mensen hoorden we dat ze veel vaker dan normaal met nieuwe mensen hadden gepraat. Anderen zeiden dat ze die dag begonnen te begrijpen wat de community nou precies betekende. Er werden contactgegevens en ideeën uitgewisseld en muzikale uitwisselingen aangegaan, bijvoorbeeld rond de piano in de foyer. Nog lang na het laatste concert bleef een divers gezelschap met elkaar in gesprek in en rond het gebouw. Vrijwilligers uit het AZC leerden van onze geluidstechnicus, draaiden bardiensten en leerden tientallen nieuwe mensen kennen, terwijl ze voorzichtig aan ook steeds meer Nederlands durfden te spreken. Ze zijn sindsdien bovendien nog vaak naar onze andere evenementen gekomen, waarbij zij hun familie en vrienden meenamen.

Via de FaceBook-groep en evenementen blijven wij met veel van deze nieuwe kennissen in contact en leren mensen beter kennen. Met andere woorden: veel mensen die kwamen als publiek, vertrokken als community-lid. Dit kwam dus voor een groot deel door onze opzet: door coproducties, vrijwilligerswerk, publieksinteractie, randprogrammering en een algehele sfeer van openheid kon iedereen uiteindelijk deel zijn van het succes van het festival, samen met elkaar.

Vervolg van de community opbouw

In de komende jaren bouwen we de community uit. We willen in meerdere wijken opereren zonder wat is opgebouwd los te laten, tenzij anderen het overnemen. Dat laatste is wat we zoveel mogelijk nastreven. We gaan ons focussen op twee wijken in Utrecht, wijk West en Overvecht. We organiseren jaarlijks één wijkfestival en zetten samenwerking op met culturele en sociale partners. Met hen bepalen we welke aanvullende activiteiten kunnen worden ingezet en op welke wijze we aansluiten bij wat er gaande is, met concerten, coproducties, muziekcafés, workshops.

Professionaliseringslag

2019 kunnen we ook kenmerken als het jaar waarin we een visie voor de toekomst met een doelgerichte strategie hebben ontwikkeld. Tegelijk hebben we een eerste ervaring opgedaan met community opbouw. De gemeente en het VSBfonds waren samen de belangrijkste financiële dragers van deze ontwikkeling. Een specifieke regeling van de gemeente maakte het mogelijk om externe deskundigheid aan te trekken, bij Blueyard. Zo is een professionaliseringslag mogelijk gemaakt.

Die was nodig. CCO heeft zich in 2017 als het ware vanzelf ontwikkeld omdat er interesse was voor een optreden, voor ons festival, voor workshops en coproducties. Er werden voldoende subsidieaanvragen gehonoreerd om de activiteiten uit te voeren. Maar het ontbrak aan een strategie voor artistieke ontwikkeling en het opbouwen van een duurzame relatie met individuen en organisaties. Zo konden geen weloverwogen keuzes worden gemaakt voor een doelgerichte inzet van beschikbare capaciteiten van directe betrokkenen.



Een heldere visie en doordachte strategie heeft een vertaalslag gekregen in een meerjarenplan. We hebben hiervoor in januari 2020 subsidie aangevraagd bij de gemeente Utrecht in het kader van de Cultuurnota 2021-2024. Deelname zou ons een stevig fundament voor de toekomst geven, met een professionele bedrijfsvoering. Hiermee verwachten we tevens een duurzame relatie met enkele private fondsen te kunnen vestigen.

Artistieke ontwikkeling, publieksparticipatie en community opbouw zijn de drie pijlers van CCO. Die gaan elkaar nu met een gerichte keuze aan activiteiten onderling versterken. Het is niet ons streven om meer concerten, festivals, workshops of coproducties op te zetten dan tot nu toe. We gaan kwaliteitssprongen maken en onze sociale impact vergroten.

Kennis delen

CCO opereert met vele partners in de stad en in enkele wijken. De oriëntatie op samenwerking brengt veel uitwisseling met zich mee waarmee kennis en ervaring wordt gedeeld en zich nieuwe perspectieven ontwikkelen.

CCO draagt actief bij aan de dialoog in de Utrechtse cultuursector, zoals mbt het PACT, waar ze één van de aanjagers is. Ze brengt daarbij haar eigen ervaringen, met haar eigen diverse uitdagingen, in.

2020 als overbruggingsjaar

Enkele projecten in het programma van 2019 hebben een doorloop in 2020. Samen met een subsidie van Culturele Zaken ligt er een basis voor 2020 dat we zien als overbruggingsjaar naar een meer jaren subsidie van de gemeente Utrecht. We hopen met ons artistieke en sociale programma voldoende medefinanciering te kunnen vinden.

We vertrouwen dat we hiermee een goed overzicht hebben gegeven van de ontwikkelingen van CCO in 2019 als reflectie op ons jaarprogramma

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Roelof Wittink', is centered on a light gray rectangular background.

Roelof Wittink, zakelijk leider

BIJLAGE 1: Impressies 8^e Catching Cultures Orchestra Festival

Het 8e Catching Cultures Orchestra festival vond plaats op 27 januari 2019. Het was een bijzondere editie omdat het plaatsvond tijdens het eerste lustrum van TivoliVredenburg, om invulling te geven aan het familieprogramma. TivoliVredenburg investeerde extra in dit festival. Wethouder Klein opende het festival en burgemeester Van Zanen was er even (buiten functie) bij. Het werd best bezochte CCO festival ooit. De Hertz zaal was meteen vol, 150 mensen konden de eerste twee optredens niet bijwonen. Onder de bezoekers in de zaal waren 150 bewoners van de AZC's in Utrecht en Amersfoort voor wie busvervoer ter beschikking was gesteld.



Het programma had een mooie afwisseling. Catching Cultures Orchestra bracht een nieuw programma, zes leden van het Nederlands Blazers Ensemble sloten bij één muziekstuk aan. Het Palestijnse Jaffa orkest bracht dans bij de muziek en Dyar had Janne Schra in een gastrol om enkele Nederlandse liedjes deels Arabische interpretaties te geven. L Chaim zorgde voor opzweepende dansmuziek met een mix van Balkan, Klezmer en Arabische muziek.



De AZC bewoners zeiden het “fantastisch” te vinden, “veel bedankjes”, “heerlijk dat de kinderen elders bezig waren”. In het kinderprogramma namen 50 kinderen deel aan workshops, dans en bedrukken van tassen. Op plein 5 en plein 6, het K.F.Hein Foyer, was het daarna zeer sfeervol. De dansmuziek die daar werd gespeeld maakte het feest compleet met het eten dat was voorbereid en werd uitgedeeld door Resto van Harte en met animatie door de groep Zacht Zand.



BIJLAGE 2: Impressies wijkfestival in Utrecht West (foto's van Birgit Schuh en

Het wijkfestival was de eerste *case* voor CCO's net aangestelde *community builder*; eerste aanspreekpunt in de stad en *matchmaker* tussen musici, bewoners en instellingen. Het contact met mensen tijdens dit festival is in de persoonlijke, open en intieme sfeer van het wijkfestival verdiept en ook de betrokkenheid is groter geworden. Een aanzienlijk deel van het 'publiek' bestond al uit mensen met een bijzondere functie op het festival: vrijwilliger, musicus of kok. Zij namen allen eigen aanhang mee, waardoor de community des te meer voelbaar werd.



CCO opende het festivalprogramma als gastheer. Zij nam het publiek mee in een verrijking van haar repertoire: met voor het eerst een aantal muziekstukken waarin zij met improvisaties vanuit verschillende tradities variaties op muziekstukken aanbrengt.



Daarna trad het trio Nizar Rohana op. Nizar Rohana, oed speler, componist en musicoloog, trad hiermee voor het eerst met bassist Matyas Szandai en percussionist Wassim Halal in zijn eigen wijk op (eerder trad hij solo op tijdens Le Guess Who).



In de coproductie met CCO konden wijkensembles hun onderlinge verscheidenheid aan muziekstijl en muziektraditie laten zien, om daarna op te gaan in samenspel.



De artiesten werden gevraagd na een uitgebreide inventarisatie van wat er in de wijk te horen was. Het koor "Nooit meer Eenzaam" haakte in de coproductie snel en handig in op elke aanwijzing die onze artistiek leider Hermine Schneider gaf. Een ensemble van harmonieorkest De Bazuin kwam er tussen met kleine rifjes of een stemmig stukje koraal. De West-Afrikaanse percussiegroep Moribayassa ging er vaak even kort dwars doorheen. Twee zangers uit de wijk, de uit Suriname afkomstige zanger Vington, bekend van het tv-programma The Voice Of Holland en Rohaan, een rapper/zanger met Namibische roots die veel jamsessies in de wijk organiseert, zochten aanknopingspunten of improviseerden er geheel vrij op los. Met hen waren we via Moribayassa in contact gekomen. CCO had vooral een rol met rifjes en een aantal solo's. Het werd een spektakel waar het publiek net als de deelnemende muzikanten bij voortduring een beetje overdonderd werd.

Extra in het programma waren optredens van een Koerdische vader en zoon en een kinderkoor uit het AZC onder leiding van Jonas Bisquert van De Vrolijkheid en mevrouw Mosz, afkomstig uit Iran, die in het AZC woont. De kinderen zongen in meerdere talen.



Aan het kinderprogramma namen 30 kinderen deel. De meeste kinderen wonen in het AZC. De workshops waren georganiseerd door Kim van der Zijde die voor stichting De Vrolijkheid op het AZC werkt. Er werden twee workshops aangeboden voor kinderen vanaf ongeveer 6 jaar tot en met 13 jaar. De kinderen van het AZC werden opgehaald en hebben zich de hele middag vermaakt met het bouwen van eigen instrumenten en het beschilderen van tassen waar je instrument in kon. Ook konden ze kragen bestempelen zodat ze een echte fanfare werden. De groep kinderen sloten de dag af met een muzikant van CCO, Dalshad Hasssan, die de sas-gitaar bespeelt. Hij heeft samen met de kinderen muziek gemaakt en gedanst.

Gezamenlijk eten maakte dat het nagenieten gezamenlijk met anderen gebeurde en sociale verbinding tot stand bracht. En intussen werd er nog spontaan muziek ten gehore gebracht. Voor de bereiding en het uitserveren van het eten was een team met vrijwilligers vanuit het Wilde Westen samengesteld.

